

Herkansing voor verpakkingsbranche stuit op veel kritiek

STATIEGELD De kans dat het de verpakkingsbranche lukt zwerfval te verminderen lijkt klein. 'Er is meer nodig dan goede bedoelingen.'

Joop Bouma
REDACTIE DUURZAAMHEID & NATUUR

Bij milieuorganisaties overheerst teleurstelling over het plan van staatssecretaris Stientje van Veldhoven (D66, milieu) voor statiegeld op flesjes. Het ministerie werkt aan een regeling voor 10 tot 15 cent retourpremie op plastic flesjes. Maar: als het de industrie in het najaar van 2020 is gelukt 90 procent van de flesjes te recyclen en bijna net zo veel flesjes uit het zwerfval te halen, dan gaat de statiegelduitbreiding niet door.

Het verpakkende bedrijfsleven is blij met de herkansing. "We gaan deze gezamenlijke afspraken linksom of rechtsom halen, met of zonder statiegeld", aldus het Afvalfonds Verpakkingen, de lobbyorganisatie van het verpakkende bedrijfsleven. Vrij breed – ook onder sommige politici – leeft de overtuiging dat de branche dit niet gaat lukken, omdat supermarkten, frisdrankproducenten en verpakkingsindustrie ondanks tal van beloften in de voorbije jaren niet in de buurt zijn gekomen van afgesproken streefcijfers voor inzameling.

Tweede Kamerleden uit de coalitie – D66 en CDA – zijn tevreden met de Kamerbrief van Van Veldhoven, die in haar voorstellen niet rept over drankblikjes, in feite het grootste deel van het zwerfval. Afspraken over de blikjes bleken, aldus Van Veldhoven,

politiek en bij bedrijfsleven niet haalbaar. Ze zegt dat haar plan hoe dan ook leidt tot minder plasticsoep in zee. "Dat is mijn prioriteit. Als de industrie niet komt met een sluitende regeling, komt er statiegeld op flesjes. Het gaat mij niet uit hoe dat wordt behaald."

Volgens GroenLinks schuift Van Veldhoven een besluit voor zich uit. "Er wordt geen duidelijke keuze gemaakt", aldus Kamerlid Suzanne Kröger. Ze kondigt aan dat ze met een eigen voorstel komt voor statiegeld op flesjes én blikjes.

Scherpe kritiek ook bij Math Oelen, afvalambtenaar van de gemeente Weert. Zijn gemeente tekende als eerste de Statiegeldalliantie, een initiatief dat overheden in Nederland en Vlaanderen oproept tot uitbreiding van statiegeld. In Nederland hebben inmiddels meer dan 230 gemeenten zich bij die alliantie aangesloten.

Oelen vindt dat Van Veldhoven geen leiderschap toont. "Haar plan zal goed bedoeld zijn maar al dat monitoren en toetsen gaat niet werken. In de markt is dat een vrijbrief voor niets doen en de schijn ophouden. Een staatssecretaris is er niet voor de goede bedoelingen. Die moet iets neerzetten dat werkt."

Milieuorganisaties als Recycling Netwerk, Greenpeace, de Plastic Soup Foundation en stichting de Noordzee noemen 'het uitstel van statiegeld' een slechte beslissing voor het milieu. Ze wijzen erop dat uit een steekproef van GfK bleek dat 80 procent van de Nederlanders statiegeld op flessen en blikjes wil. Onder CDA-kiezers steunt 83 procent de uitbreiding ervan en bij de VVD-kiezers is dat 79 procent. Bij

D66, de partij van Van Veldhoven, vraagt 85 procent van de kiezers om statiegeld uit te breiden naar plastic flesjes en blikjes.

Alleen Natuur & Milieu noemt het ultimatum van Van Veldhoven een stap in de goede richting. De organisatie is door de staatssecretaris gevraagd mede toezicht te houden op de voortgang van de pogingen van de industrie om de recyclingdoelen te halen. Directeur Marjolein Demmers: "Ondanks alle jarenlange inspanningen is dat nog nooit gelukt, dus dat zie ik nu ook niet gebeuren."

ZWERFAFVAL: 60 PROCENT BLIKJES

Drankblikjes die in de brief van staatssecretaris Stientje van Veldhoven niet worden genoemd, vormen meer dan 60 procent van het zwerfval in de bermen en in de natuur. Dat bleek uit een zwerfvalonderzoek van Dirk Groot uit Purmerend, alias @zwerfinator. Groot registreerde vorig jaar 20.000 stuks zwerfval die hij vond tijdens een voettocht door 550 kilometer openbare ruimte. Hij raapte **4793 plastic flesjes**, bijna een kwart van het totaal. Maar hij vond liefst **12.549 blikjes**.

